



Силабус курсу

Інформаційно-аналітичні технології в правовій журналістиці

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань «Журналістика»

Спеціальність «Журналістика»

Освітньо-професійна програма «Правова журналістика»

Рік навчання: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.ю.н., доцент **Колесніков Андрій Павлович**

**Контактна
інформація**

a.kolesnikov@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Інформаційно-аналітичні технології в правовій журналістиці» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо роботи з інформаційно-аналітичними системами і технологіями.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітичні технології в правовій журналістиці» є оволодіння теоретичними знаннями та набуття практичних навичок здобуття, обробки і аналізу інформації у сфері навчально-наукової та управлінської діяльності, а також вироблення умінь роботи з спеціалізованим програмним забезпеченням відповідно до компетентностей вивчення дисципліни.

Одним з основних завдань курсу є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок роботи з науковою, правовою та управлінською інформацією.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
1/-	1. Сутність та елементи інформаційного простору	Розуміння сутності та властивостей інформації; видів інформації; суті та видів аналітичних досліджень; етапів проведення аналітичної роботи; діяльності журналістів, засобів масової інформації, їх працівників	Опитування
1/1	2. Змістовні основи інформаційно-аналітичної діяльності	Розуміння суті інформаційно-аналітичної діяльності. Загальний алгоритм аналітичного дослідження. Методи, що використовуються на аналітичному етапі дослідження. Достовірність інформації в аналітичній діяльності	Опитування
1/-	3. Інформаційне обслуговування і інформаційно-аналітичні послуги	Розуміння особливостей інформаційного обслуговування і інформаційних послуг. Різновиди і характеристика інформаційно-аналітичних послуг. Послуги документального обслуговування.	Опитування
1/1	4. Основи аналізу у журналістиці	Розуміння суті аналізу у журналістиці; Особливостей інформаційної та аналітичної журналістики; форм аналізу у журналістиці; аргументації в журналістиці	Опитування
2/1	5. Новітні можливості використання OPEN DATA	Навички пошуку та використання відкритих даних на українських та закордонних платформах	Тренінг
2/1	6. Основи організації інформаційно-пошукових систем	Розуміння особливостей роботи інформаційно-пошукових систем	Опитування
2/1	7. Сучасні інформаційно-аналітичні системи	Навички використання сучасних інтегрованих інформаційних систем youcontrol, clarity-project, ознайомлення з системою vizkey	Опитування, тренінг
2/1	8. Види аналітичних звітів та методика їх виконання	Знання основних видів аналітичних звітів. Методика написання аналітичної роботи. Ключові вимоги та типові помилки при виконанні аналітичних робіт.	Опитування
2/-	9. Робота з інформаційними системами в юридичній практиці	Навички використання єдиного державного реєстру судових рішень; єдиного державним реєстром осіб, які вчинили корупційні правопорушення; єдиною базою номерів суб'єктів владних повноважень; реєстром адвокатів України; основи роботи електронного суду; відвідування онлайн судового засідання та підготовка новини про нього; розбір роботи системи електронний суд.	Тренінг, модуль
2/1	10. Інформаційні системи органів юстиції	Розуміння сутності та особливостей інформаційного забезпечення органів юстиції України; формування навичок роботи з реєстрами органів юстиції і нотаріату; формування навичок роботи з електронним кабінетом громадянина	Опитування, тренінг

2/1	11. Інформаційні системи органів судової влади	Розуміння сутності, особливостей та перспектив інформаційних систем органів судової влади; формування навичок роботи з відкритими реєстрами органів судової влади; відвідування онлайн трансляції судового засідання.	Опитування, тренінг
2/1	12. Інформаційні системи міжнародних організацій	Розуміння ролі міжнародної інформації в системі ООН. Інформаційна система ЮНЕСКО. Інформаційна система НАТО. Інформаційна система ЄСПЛ.	Опитування, тренінг
2/1	13. Тренінг з адміністрування новинних платформ різних типів та застосування графічних методів роботи з інформацією	Навички публікації новин на платформах Webflow та WordPress; формування навичок застосування графічних методів роботи з інформацією	Тренінг
2/1	14. Тренінгові інструменти командної роботи	Тренінг «мозковий штурм 365»/для оцінки чужого інформаційного продукту; тренінг відправка у відрядження/для оцінки ефективності командної роботи	Тренінг
2/1	15. Основні засади перевірки інформації	Тренінг «Фактчекінг: довіряй - перевіряй»	Тренінг
2/1	16. Логіка та інтуїція в аналітичній роботі	Логічне мислення як база аналітичної роботи. Основні закони логіки. Інтуїтивний підхід до вирішення завдань, наукове трактування сутності інтуїції	Опитування
1/1	17. Інформаційна безпека	Розуміння сутності інформаційної безпеки та особливостей її забезпечення	Опитування
1/1	18. Основи безпечної роботи журналіста з соцмережами	Верифікація інформації з соціальних мереж; розуміння типових помилок журналістів при роботі з соцмережами; поради щодо цитування та перевірки джерел; правила перевірки акаунтів; способи та інструменти перевірки фото; способи перевірки відео. Тренінг Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа (prometheus)	Опитування, модуль

Літературні джерела

1. Вовк Н. Інформаційно-аналітичні документи : сфера використання та класифікація. *Вісник Книжкової палати*. 2016. № 4. С. 47-49.
2. Гарачковська, О.. Жанрові особливості аналітичної журналістики у контексті становлення сучасного інформаційного простору. *Український інформаційний простір*. 2021. № 2(8). С 146–154.
3. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ "Софія-А", 2016. 184 с.
4. Єдиний державний веб-портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/>
5. Захарова В. І., Філіпова Л. Я. Основи інформаційно-аналітичної діяльності. К. Центр учбової літератури. 2016. 336 с.
6. Збірник документів Ради Європи «Безпека журналістів». 2016. 52 с.
7. Інформаційна безпека: посібник для журналістів і громадських діячів. 2013. 40 с.
8. Інформаційно-аналітична діяльність / В. М. Варенко. К. : 2013. 416 с.
9. Колесніков А. Диджиталізація правосуддя: правова дефініція та основні ознаки. *Приватне право і підприємництво*. 2024. Вип. 24, ч. 1. С. 301–306. DOI: <https://doi.org/10.32849/2409-9201.2024.24.39>.
10. Колесніков А. П. Legal tech в Україні в умовах глобальної диджиталізації. *Наукові записки*.

Серія: *Право*. 2024. № 16. С. 98–102. URL: <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/406>

11. Колесніков А. П. Особливості запровадження та взаємодії модулів єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. *Вісник Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка*. 2024. Вип. 2 (106), ч. 1. С. 71–81. DOI: <https://doi.org/10.33766/2786-9156.106.1.71-81>.
12. Колесніков А. П. Особливості захисту інформації в діяльності органів здійснення правосуддя. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. № 5. С. 8–12. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.5.1>.
13. Колесніков А. Цифрове суспільство в Україні: стан та вектори безпечного розвитку. *Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення: колективна монографія*/ за ред. О. І. Вівчар. Тернопіль, 2019. С. 55-70.
14. Колесніков А., Банах С. Інформаційне забезпечення діяльності прокуратури. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія право*. 2020. №61. С. 129-132.
15. Колесніков А., Васильчишин О., Баранецька О., Мельник І. Інформаційний базис роботи правоохоронних органів. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 3. С. 28-33.
16. Опришко Л., Панкратова Л. Основи судової журналістики. Посібн. К.: 2016. – 152 с.
17. Основи журналістики: Практикум / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Фісенко, О. О. Гусак. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 49 с.
18. Офіційний сайт інтегрованої інформаційно-пошукової системи youcontrol. URL: <https://youcontrol.com.ua/>
19. Офіційний сайт інформаційно-пошукової системи Clarity Project. URL: <https://clarity-project.info/>
20. Офіційний сайт компанії vizkeyweb. URL: <http://www.vizkeyweb.com>
21. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
22. Про інформацію. Закон України № 2657-XII від 02.10.92. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
23. Судова влада України. URL: <https://court.gov.ua/>
24. Фактчек: довіряй-перевіряй. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:VOXU-EdEra+FactCheck101+2018/about>
25. Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DSJ101+2022_T1/course/
26. Coughlan T. The use of open data as a material for learning. *Education Tech Research Dev*. 2020. № 68. Р. 383-411. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11423-019-09706-y#citeas>
27. Kolesnikov A. State Policy of Ukraine in the Field of Justice Digitalization. *Підприємництво, господарство і право*. 2023. № 6. С. 78–82.
28. Preeti Prasad, Ramdas Aniket, KoleeNeha Sharma. Digital Transformation of Information Resource Center of an Enterprise Using Analytical Services. *Proceedings of ICDMAI 2020, Volume 2* p 21-34. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-981-15-5619-7_2

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

В процесі вивчення дисципліни «Інформаційно-аналітичні технології в правовій

журналістиці» рівень підготовки студентів оцінюється шляхом здачі іспиту. Оцінка виставляється відповідно до затвердженної шкали:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
визначається як середнє арифметичне оцінок практичних занять (тема 1-18)	2 теоретичні питання по 30 балів, 20 тестів по 2 бали кожен	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок за 2 завдання	Оцінка за виконання завдання	3 теоретичні питання по 20 балів, 20 тестів по 2 бали кожен

1. ПОТОЧНЕ ОПИТУВАННЯ МОДУЛЬ 1 (20%)

Критерії оцінювання поточного опитування:

90-100 балів - у повному обсязі володіє навчальним матеріалом з інформаційно-аналітичних технологій у правовій журналістиці, вільно та аргументовано викладає особливості роботи з відкритими даними та інформаційно-пошуковими системами, глибоко розуміє питання інформаційної безпеки та верифікації інформації, демонструє практичні навички роботи з правовими базами даних та судовими реєстрами.

75-89 балів - достатньо повно володіє теоретичним матеріалом з інформаційно-аналітичних технологій, але при викладанні окремих питань щодо роботи з міжнародними інформаційними системами або аналітичними звітами не вистачає достатньої глибини аргументації, допускаються несуттєві неточності в розумінні специфіки правової журналістики.

65-74 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає основний зміст тем про інформаційне забезпечення журналістики, але без глибокого аналізу практичних аспектів використання аналітичних систем у правовій сфері, допускаючи суттєві неточності в розумінні принципів фактчекінгу та верифікації.

60-64 бали - не в повному обсязі володіє матеріалом з основ інформаційно-аналітичних технологій, фрагментарно викладає особливості роботи з правовими інформаційними системами, недостатньо розкриває зміст питань щодо безпечної роботи журналіста з соцмережами.

1-59 балів - не володіє навчальним матеріалом з основних концепцій інформаційно-аналітичних технологій у журналістиці, не може пояснити принципи роботи з відкритими даними та правовими базами, не розуміє специфіки інформаційної безпеки в журналістській діяльності.

2. МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 1 (20%)

Структура модульного контролю:

- **2 теоретичні питання** (по 30 балів кожне = 60 балів)
- **20 тестів** (по 2 бали = 40 балів)

Критерії оцінювання теоретичного питання (30 балів):

25-30 балів - демонструє комплексне розуміння інформаційно-аналітичних технологій у правовій журналістиці, вільно оперує знаннями про роботу з правовими інформаційними системами, аналізує особливості формування професійного контенту, розуміє специфіку роботи з міжнародними базами даних, наводить конкретні приклади з журналістської практики.

15-24 балів - володіє основним теоретичним матеріалом про інформаційно-аналітичні технології, але не завжди може встановити зв'язки між різними інформаційними системами, недостатньо аналізує практичні аспекти їх використання в журналістській роботі, приклади не завжди релевантні правовій тематиці.

5-14 балів - поверхнево викладає матеріал про окремі технології, плутає особливості різних правових інформаційних систем, не може пояснити принципи верифікації інформації, не розуміє специфіки аналітичної роботи в правовій журналістиці.

1-4 балів - не володіє матеріалом про інформаційно-аналітичні технології у журналістиці, не може назвати основні правові бази даних та реєстри, не розуміє їх призначення у професійній діяльності журналіста.

Критерії оцінювання тестів (40 балів):

2 бали - правильна відповідь на тест **0 балів** - неправильна відповідь

3. ТРЕНІНГ (5%)

Тренінг: Використання соціальних мереж та візуалізація даних

90-100 балів - демонструє високопрофесійні навички роботи з соціальними мережами для моніторингу правової тематики, ефективно аналізує тон та настрій обговорень, створює якісну візуалізацію статистичних даних з правової сфери, проводить ґрунтовний аналіз впливу соцмереж на формування громадської думки.

75-89 балів - ефективно використовує соціальні мережі для моніторингу, демонструє хороші навички аналізу обговорень, створює якісну візуалізацію даних з незначними недоліками, адекватно оцінює вплив соцмереж на суспільні настрої.

65-74 бали - базово використовує можливості соціальних мереж, аналіз обговорень поверхневий, візуалізація даних стандартна без креативних елементів, оцінка впливу соцмереж загальна.

60-64 бали - слабо використовує можливості соціальних платформ, аналіз тону обговорень неглибокий, візуалізація даних низької якості, не може адекватно оцінити вплив соцмереж на громадську думку.

1-59 балів - не вміє ефективно працювати з соціальними мережами, не може проаналізувати обговорення, не здатен створити якісну візуалізацію даних, не розуміє ролі соцмереж у формуванні суспільної думки.

4. САМОСТІЙНА РОБОТА (15%)

Завдання: Журналістське розслідування на основі відкритих даних

90-100 балів - створює високоякісне журналістське розслідування з глибоким дослідженням правової проблематики, ефективно використовує різноманітні джерела відкритих даних, демонструє високі аналітичні навички та критичне мислення, обирає актуальну тему суспільного значення, створює структурований та професійно оформлений матеріал.

75-89 балів - підготовлює якісне розслідування з належним рівнем дослідження, використовує релевантні джерела відкритих даних, демонструє хороші аналітичні навички, тема має практичну значущість, робота структурована з незначними недоліками в оформленні.

60-74 балів - створює базове розслідування з поверхневим дослідженням, обмежено використовує відкриті дані, аналітичні навички на достатньому рівні, тема загальна, є суттєві недоліки в структурі та оформленні роботи.

1-59 балів - не може створити якісне журналістське розслідування, неефективно використовує відкриті дані, слабкі аналітичні навички, тема не актуальна або неправильно розкрита, робота не відповідає професійним стандартам.

5. ЕКЗАМЕН (40%)

Структура екзаменаційного білета:

- **3 теоретичні питання** (по 20 балів = 60 балів)
- **20 тестів** (по 2 бали = 40 балів)

Критерії оцінювання теоретичного питання (20 балів):

17-20 балів - демонструє системні знання з усіх аспектів інформаційно-аналітичних технологій у правовій журналістиці, вільно оперує практичними прикладами роботи з різними інформаційними системами, аналізує сучасні тенденції цифровізації правової сфери, розуміє етичні та правові аспекти роботи журналіста з інформацією.

12-16 балів - володіє основним матеріалом, але недостатньо глибоко аналізує практичні аспекти використання технологій у правовій журналістиці, може мати прогалини в знаннях окремих інформаційних систем або принципів їх функціонування.

5-11 балів - поверхнево володіє матеріалом, плутає різні інформаційні системи, не може пояснити принципи фактчекінгу та верифікації, має слабе розуміння ролі технологій у сучасній журналістській практиці.

1-4 балів - не володіє базовими знаннями з дисципліни, не може назвати основні інформаційні системи правової сфери, не розуміє специфіки роботи з правовою інформацією в журналістиці.

Критерії оцінювання тестів (40 балів):

2 бали - правильна відповідь на тест **0 балів** - неправильна відповідь

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом